

2. Een goede begeleider

Al kunnen sterke motivatie en samenwerking met anderen een aanzienlijk aandeel van de hindernissen uit de weg ruimen, soms is de leestaak toch te veeleisend en ligt de inhoudelijke en/of talige en/of cognitieve lat te hoog. Voor zwakkere lezers zal dat vaker het geval zijn dan voor sterkere. Dat hoeft niet te betekenen dat de leestaak moet worden afgevoerd. Vele hindernissen kunnen immers met de hulp van de leerkracht tóch genomen worden.

Hulp verlenen betekent echter meer dan oplossingen of technieken geven. Hulp moet de vorm krijgen van *bemiddeling* en dat betekent dat je als leerkracht in eerste instantie te weten komt waar je leerling staat ten opzichte van de taak en in functie daarvan dan de nodige interventies doet.

- Alvorens de taak wordt aangevat doe je dat door te peilen naar de inhoudelijke kennis die de leerlingen hebben over het onderwerp van de taak en de context waarin dat onderwerp aan de orde komt. Blijken daar lacunes te zitten, dan kan je de onontbeerlijke voorkennis (doen) aanreiken in een interactie met de hele klas.
- Als leerlingen tijdens de uitvoering van de leestaak vastlopen, dan probeer je ook hier te achterhalen waar de leerling staat: met gerichte vragen doe je hem zelf het probleem identificeren en activeer je zijn probleemoplossend denken zodat hij zelf betekenis kan achterhalen, gepaste redeneringswijzen en strategieën kan vinden, gedachten duidelijk kan verwoorden, etc.
- Tijdens de nabespreking van de taak kan blijken dat niet alle groepjes tot een zelfde oplossing zijn gekomen. Misschien is de oplossing van bepaalde groepjes echt fout. Misschien zijn verschillende oplossingen denkbaar. Om daarover uitsluitsel te krijgen, ga je met de klas in gesprek over de manier waarop ze tot hun eindproduct zijn gekomen. In dit gesprek komen groepjes ertoe om mogelijke foute redeneringen of oplossingswijzen te identificeren en hun oplossing zelf bij te stellen. Niet alleen geeft dit een goed gevoel wat betreft de prestatie van dat moment, het versterkt hen ook om in de toekomst soortgelijke taken beter aan te kunnen.

Ronde 2

Veerle De Sutter
Instituut Blydhove – Assebroek
Contact: yona18@pandora.be

Brutaliteit of mondigheid? **Argumenteren kun je leren!**

Doelgroep lessenreeks: leerlingen uit de 2de en 3de graad beroepsonderwijs.

Adolescenten komen op mensen uit hun leef- en leeromgeving wel eens brutaal over. Zij hebben hun mening over alles en iedereen en geven die ongezouten te kennen. Jongeren uit het beroepsonderwijs verliezen in discussies vaak het pleit van meer onderlegde of taalvaardige leeftijdsgenoten, omdat die hun standpunt wel met argumenten kunnen staven.

Deze lessenreeks taalvaardigheid wil eenvoudige middelen aanreiken en vaardigheden inoefenen opdat leerlingen verder komen dan 'het is zo omdat het zo is' en boos wegkijken als ze hun gelijk niet halen. Stellingen moeten met argumenten ondersteund kunnen worden.

Lesdeel 1: Motiveringsfase: kijkvaardigheid/luistervaardigheid.

De plaats waar de juiste argumentatie van levensbelang kan zijn is de rechtbank. De film 'Too young to die' (1990, Robert Markowitz) is geen topfilm, maar wel erg bruikbaar om leerlingen naar argumentatie te doen luisteren. Het dramatische verhaal boeit hen. Ze zien de jonge Amanda Sue Bradley voor de rechtbank verschijnen en horen de argumenten van de openbare aanklager en de argumenten van de advocaat die haar verdedigt. Verdient zij de doodstraf of niet? Maar vooral: wie gebruikt de sterkste argumentatie?

Lesdeel 2: Argumentatie in reclameteksten: leesvaardigheid

We zoeken in uiterst korte teksten telkens het standpunt, de argumenten, de conclusie en de signaalwoorden.

Een voorbeeld:

Bru is heerlijk

De bron van Bru ontspringt in het hartje van de Ardennen, te midden van 350 hectare natuurschoon. Het water is noch plat, noch bruisend. Bru is een zacht, natuurlijk en zuiver mineraalwater. Het bevat merkwaardig subtiele luchtbelletjes die de natuur als parels doet dansen. Daarom is Bru de ideale begeleider van gerechten en wijnen

Lesdeel 3 :Ik heb gelijk!: spreekvaardigheid/schrijfvaardigheid/ luistervaardigheid

Drie soorten argumenten worden aangereikt:

- de reden als basisargument
- een voorbeeld om alles concreter te maken
- een vergelijking ter ondersteuning

Elke leerling schrijft een argumentatie over een eenvoudige stelling uit; komt daarna voor de groep en probeert zijn klasgenoten te overtuigen. De medeleerlingen luisteren en beoordelen de argumentatie en de spreekvaardigheid.

Lesdeel 4: Waarom zou ik lezen? Natuurlijk lees ik!

De startpagina van www.boekenzoeker.be berust op deze twee vragen. Leerlingen die uit zichzelf nooit lezen worden niet veroordeeld, maar worden door de argumenten op de site zachtjes aangemaand daar toch eens over na te denken. Leerlingen die wel lezen worden snel gestimuleerd om nog meer interessante boeken te leren kennen. Als leerkracht hoef je geen argumenten te geven om te bewijzen dat lezen zinvol kan zijn, de site doet het zelf. De site is leuk gemaakt, aantrekkelijk en actueel. Als leerlingen de site verder verkennen lezen ze goede argumenten bij elk besproken boek.

Lesdeel 5: beoordelen van een boek uit de Fahrenheit-reeks:

Dit zijn de boeken:

Niets was alles wat hij zei: Dit debuutboek van Nic Balthazar is zowel door jongeren als door recensenten enthousiast onthaald. Ondertussen werd het boek herwerkt tot een theaterstuk en is een film in voorbereiding.

Nicole Boumaâza schrijft wel meer over problemen tussen verschillende culturen en

alle bijhorende wantoestanden. In dit boek legt ze opnieuw een welgemikte vinger op de wonde! *In de ban van de onbekende* is een verhaal over loze beloftes, prostitutie en uitbuiting door meedogenloze mensenhandelaars.

Martina De Ridder vertelt in *Geluk in een pil* het verhaal van een jongen die na de dood van zijn moeder en het wegvallen van zijn vertrouwde omgeving in de knoop raakt en zijn geluk zoekt in de discotheek.

Kolet Janssen vertelt in *Blond* een mysterieus en spannend griezelverhaal met een gezonde dosis humor!

Diane Broeckhoven schrijft met *Woensdag weegdag* weer een treffend verhaal over de manier waarop mensen met bepaalde problemen omgaan. Het dagboek van Silke die haar ervaringen met de Indische cultuur beschrijft, is dan ook een nieuw pareltje van haar hand.

Stefan Everts vertelt zelf over elke detail van zijn sportleven aan Willy Dewolf, sportjournalist bij de Persgroep. Dit is een verhaal dat elke motorliefhebber zal boeien! (<http://www.averbode.be>)

Dit is de verwerkingsopdracht voor de leerlingen:

Ik koos voor het volgende boek:

auteur:

titel:

Dit boek moet je zeker eens – misschien wel eens – zeker niet lezen. (schrappen wat niet past)

Dit zijn mijn argumenten:

PRO voor	CONTRA tegen	uitgewerkte argumenten
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	

Nawoord

Dit lesmateriaal is niet allemaal eigen vinding. De film wordt ook in NETWERK 5 TSO gebruikt. Het leren argumenteren komt - meer uitgebreid en voor een andere doelgroep - aan bod in TEKSTSTUUR (M.A.Baert, Plantyn). Het aanpassen van lesmateriaal aan het taalniveau van leerlingen in het beroepsonderwijs is geïnspireerd op een dagelijkse opdracht.